

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ” ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА“

Утвърдена с Протокол на ФС № 01/27.05.26

Утвърждавам:

ДЕКАН

/Доц. д-р Георги Папанчев, д.м./

УЧЕБНА ПРОГРАМА

по

“КЛИНИКА НА ОРАЛНАТА И ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ.
СПЕЦИАЛНА ХИРУРГИЯ“

/Клиника и Поликлиника/

Специалност **“ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА”**

Образователно-квалификационна степен **“МАГИСТЪР”**

Професионална квалификация **“ЛЕКАР ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА”**

Вид на занятията	Семестър	Хорариум-часа седмично	Хорариум-часа Общо
Лекции	VII, VIII	2/2	90
	IX, X	1/1	
Практически упражнения	VII, VIII, IX, X	5/5 5/5	300
Общо часа			390
Форми на контрол	Текущ контрол		Изпит – X семестър
Кредити (ECTS)			26 (5+6+6+9)

Преподаватели: Проф. д-р Тихомир Георгиев, д.м.н.; Проф. д-р Росен Коларов, д.м.; Доц. д-р Георги Папанчев, д.м.

Анотация

Обучението по дисциплината Орална и Лицево-челюстна хирургия включва:

1. Усвояване методите за изследване и изграждане на предварителна клинична диагноза на болните с възпалителни заболявания, травми, тумори, вродени и придобити дефекти в лицево-челюстната област, които заболявания засягат следните анатомични обекти: зъби и околозъбни тъкани, кожа и лигавица, мускули (дъвкателни и мимически), устни, небце, език, бузи, максиларни синуси, челюстни стави, лимфни възли, лицеви нерви (n. trigeminus, n. facialis и др.), слюнчени жлези (околоушни, подчелюстни, подезични, малки), челюстни кости (долна челюст, горночелюстен масив), лицеви кости (носни, ябълчни, орбитални стени);

2. Оказване спешна и неотложна помощ, когато това е наложително;

3. Извършване определени амбулаторни хирургични интервенции, като екстракция на зъби и някои атипични екстракции, инцизия на субпериостални, субмукозни и други абцеси, предпротетична корекция на алвеоларния гребен, кюретаж на алвеоли при алвеолит, френулотомии, апикални остеотомии и др.;

4. Усвояване на знанията за честотата, етиологията и патогенезата, за клиничните и параклинични изследвания, за диагностиката и деференциалната диагностика на различните заболявания в домена на оралната и лицево-челюстна хирургия, правилно насочване на болните към специализираните звена с необходимата документация и предварителни изследвания. Извършване на профилактика и предпазване от усложнения.

Форми на обучение, контрол и оценка

Обучението на студентите отговаря и се придържа към съвременните методи на преподаване и оценяване на постиженията им.

Изградена е организация за поддържане и развиване на съвременните методи в преподаване на учебния материал и водене на практическите занятия и за оценяване на постиженията на студентите.

Форми на оценяване: текущо оценяване, участие в семинари, тест, теоретичен изпит, колоквиум.

Форми и методи на обучение: лекция, семинар, дискусия, решаване на казуси, практически упражнения, мултимедийна презентация.

Критерии за оценяване

Формиране на оценката: комплексно

- Оценяване на активността на студента по време на практическите упражнения
- Колоквиуми
- Изпитен резултат по време на сесия.

Аспекти при формиране на оценката: комплексни

- Оценка от тестовите - среден /за верни отговори 50 % - 60 %/, добър /60 -80 %/, мн. добър /80 - 95 %/, отличен за верни отговори над 95 %.
- Оценка за провеждане на практическата работа на пациент и/или фантомен модел. За всеки семестър от клиничното обучение студентите следва да изпълнят определен изискуем норматив от практическа работа - VII семестър – мин. 2 екстрахирани зъба; VIII семестър – мин. 3 екстрахирани зъба; IX семестър – мин. 4 екстрахирани зъба; X - семестър – мин. 4 екстрахирани зъба.
- Изпитен резултат по време на сесията формиран от: тест, практически изпит с пациент и/или фантомен модел, писмен изпит на 1 въпрос и устен изпит на 1 въпрос.
- Практически изпит – провежда се в края на десети семестър.

До теоретичен изпит се допускат единствено студенти, успешно положили практически изпит.

След завършване на курса студентите трябва да притежават следните знания, умения и компетентности:

- **Знания** за честотата, етиологията и патогенезата, за клиничните и параклинични изследвания, за диагностиката и диференциалната диагностика на различните заболявания в домена на оралната и лицево-челюстна хирургия, правилно насочване на болните към

специализираните звена с необходимата документация и предварителни изследвания. Извършване на профилактика и предпазване от усложнения.

- **Умения** за поставяне на локални (терминални и проводни) анестезии в устната кухина, извършване определени амбулаторни хирургични интервенции като екстракция на зъби и някои атипични екстракции, инцизия на субпериостални, субмукозни и други абцеси, предпротетична корекция на алвеоларния гребен, кюретаж на алвеоли при алвеолит, френулотомии, апикални остеотомии и др.
- **Компетенции** за изследване и изграждане на предварителна клинична диагноза на болните с възпалителни заболявания, травми, тумори, вродени и придобити дефекти в лицево-челюстната област, които заболявания засягат следните анатомични обекти: зъби и околозъбни тъкани, кожа и лигавица, мускули (дъвкателни и мимически), устни, небце, език, бузи, максиларни синуси, челюстни стави, лимфни възли, лицеви нерви (n. trigeminus, n. facialis и др.), слюнчени жлези (околоушни, подчелюстни, подезични, малки), челюстни кости (долна челюст, горночелюстен масив), лицеви кости (носни, ябълчни, орбитални стени).

Тематичен план на лекциите и упражненията

Лекционен курс IV КУРС, VII СЕМЕСТЪР		Часове
1. Абсцеси и флегмони развиващи се около горната челюст.		2
2. Абсцеси и флегмони развиващи се около долната челюст.		2
3. Абсцеси и флегмони развиващи се в дълбоките пространства. Некротизиращ фасциит. Миозити. Флегмони на шията.		2
4. Усложнения на максилофациалните инфекции.		2
5. Специфични възпалителни процеси: туберкулоза, сифилис, актиномикоза.		2
6. Болести на лицевите нерви.		2
7. Болести на долночелюстната става.		2
8. Пластични методи за затваряне на придобити дефекти в областта на лицето, устната кухина и шията.		2
9. Мекотъканна травма.		2
10. Травми на зъбите.		2
11. Фрактури на долната челюст.		2
12. Фрактури на горната челюст.		2
13. Фрактури на ябълчната кост и дъга. Фрактури на носните кости.		2
14. Особенности на травмите при деца. Заздравяване на фрактурите на челюстните и лицевите кости.		2
15. Поведение при застрашаващи живота състояния при травми в ЛЧО.		2
Общо:		30
Лекционен курс IV КУРС, VIII СЕМЕСТЪР		
16. Хирургично лечение на цепки в ЛЧО.		2
17. Зъбно-челюстни аномалии и деформации. Видове.		2
18. Мандибуларни ортогнатични реконструкции.		2
19. Спомагателни хирургични намеси при зъбно-челюстно-лицеви аномалии и деформитети.		2
20. Ендодонтска хирургия. Хемисекция, бикуспидация, ампутация, лечение на перфорации вследствие на ендодонтско лечение.		2
21. Засягане на нерви при операции в оралната и лицево-челюстната хирургия.		2
22. Дентална имплантология. Принципи на остеоинтеграцията.		2
23. Реконструиране на алвеоларния гребен на горната челюст с цел оптимално позициониране на имплантата в естетичната област с помощта на		2

направлявана костна регенерация.	
24. Методи за аугментиране на дисталните участъци на долната челюст.	2
25. Техники за автогенни костни присадки.	2
26. Поставяне на импланти в субантралната област. Аугментация на максиларния синус.	2
27. Костновъзстановителни материали използвани в имплантатната хирургия.	2
28. Пародонтална хирургия.	2
29. Предпротетична хирургия.	2
30. Муко-гингивална хирургия.	2
Общо:	30
Лекционен курс V КУРС, IX СЕМЕСТЪР	
31. Клиника, диагностика и лечение на пренеоплазиите.	2
32. Клиника, диагностика и лечение на туморите на кожата и меките тъкани.	2
33. Клиника, диагностика и лечение на туморите на устната кухина.	2
34. Клиника, диагностика и лечение на неодонтогенните тумори.	2
35. Клиника, диагностика и лечение на одонтогенните тумори.	2
36. Клиника, диагностика и лечение на туморите на слюнчените жлези.	2
37. Клиника, диагностика и лечение на лимфоретикуларните, първично множествените и метастатични тумори в ЛЧО.	3
Общо:	15
Лекционен курс V КУРС, X СЕМЕСТЪР	
38. Анатомия в ЛЧО.	2
39. Лечение на възпалителни процеси в ЛЧО. Рецептура.	2
40. Лечение на травмите в ЛЧО.	2
41. Поведение на денталния лекар при спешни състояния. Спешен шкаф.	2
42. Лечение на туморите.	2
43. Лъчелечение, лъчеви реакции и усложнения при лечение на злокачествени тумори.	2
44. Принципи на лечение на вродените и придобити дефекти и деформации в ЛЧО.	3
Общо:	15

ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ

Седмица	Упражнения IV курс, VII семестър - Поликлиника	Часове
1	Подготовка за хирургично лечение на алергично болни. Алергични реакции. Анафилактичен шок. Лечение. Профилактика на алергичните реакции. Тестуване (показания, противопоказания, видове). Противоалергична медикаментозна подготовка.	4
2	Подготовка за хирургично лечение на болни с придружаващи заболявания на: ССС, ендокринната система, хематологични заболявания.	4
3	Подготовка за хирургично лечение на болни с придружаващи заболявания на: дихателната система, отделителната система (бъбречна недостатъчност, диализно болни), съединителната тъкан (ревматоиден артрит, лупус, склеродермия).	4
4	Подготовка за хирургично лечение на болни с придружаващи заболявания на: храносмилателната система, ЦНС, високорискови инфекции – хепатит В, хепатит С, HIV.	4
5	Подготовка за хирургично лечение на деца, пациенти в старческа възраст, бременност.	4
6	Колоквиум: „Подготовка на болни с алергични заболявания, анафилактичен шок, подготовка на болни с придружаващи заболявания“.	4
7	Усвояване методите за изследване, диагностика и лечение на алвеолити след екстракция на зъби.	4
8	Усвояване методите за изследване, диагностика и лечение на болни с остри периодонтити и периостити в амбулаторната практика.	4
9	Усвояване методите за изследване, диагностика и лечение при болни с одонтогенни инфекции.	4
10	Усвояване методите за изследване, диагностика и лечение на перфорациите на максиларния синус след екстракция на зъби и луксирание на зъби и корени в максиларния синус.	4
11	Усвояване на методите на изследване на болни с ООИ. Показания за хоспитализация (локални, общи).	4
12	Амбулаторно хирургично лечение на болни с ООИ.	4
13	Медикаментозно лечение на болните с остри ООИ. Принципи на лечение, дозировка на медикаментите. Усложнения. Рецептура.	4
14	Усложнения на одонтогенните възпалителни заболявания: сепсис, медиастенит, тромбофлебит на синус кавернозус. Клиника, диагноза.	4

	лечение.	
15	Колоквиум: „Изследване и амбулаторно лечение на болни с ООИ“.	4
Общо:		60
Упражнения IV курс, VII семестър - Клиника		
1	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни с абсцеси и флегмони в ЛЧО, според топографската анатомия.	2
2	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни с абсцеси и флегмони в ЛЧО, според топографската анатомия.	2
3	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни с абсцеси и флегмони в ЛЧО, според топографската анатомия.	2
4	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни със заболявания на долночелюстната става.	2
5	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни със сиалоаденити и сиалолитиаза.	2
6	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни със заболявания на лицевите нерви.	2
7	Семинар: „Изследване, диагностика и лечение на болни с ООИ.“	3
Общо:		15
Упражнения IV курс, VIII семестър - Поликлиника		
1	Параклинични изследвания. Хемокоагулационен статус. Поведение при болни с отклонения в хемокоагулационния статус и при болни, провеждащи антикоагулантна и антиагрегантна терапия.	4
2	Спешни състояния в амбулаторната хирургична практика – асфиксия, шок.	4
3	Спешни състояния в амбулаторната хирургична практика – кръвоизливи при и след екстракция на зъби.	4
4	Остеомиелити на челюстните кости: остър одонтогенен остеомиелит.	4
5	Остеомиелити на челюстните кости: хроничен одонтогенен остеомиелит.	4
6	Остеомиелити на челюстните кости: травматичен и атипични форми на остеомиелити.	4
7	Одонтогенни лимфаденити.	4
8	Колоквиум: „Параклинични изследвания, спешни състояния, одонтогенни остеомиелити и лимфаденити.“	4

9	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на затруднения пробив на зъбите.	4
10	Усвояване на методите за оперативно лечение на ретинирани зъби в амбулаторната практика. Усложнения.	4
11	Спомагателни амбулаторни хирургични интервенции при ортодонтско лечение. Гермектомия. Разкриване на ретинирани зъби. Екстракция на зъби. Параклинични изследвания в амбулаторната хирургична практика. Методи на анализ.	4
12	Усвояване на методите за издлѣтяване на зъбни корени.	4
13	Усвояване на методите за изследване, диагностика и лечение на усложненията, настъпили по време на екстракция на зъби.	4
14	Усвояване на методите за изследване, диагностика и лечение на усложненията, настъпили след екстракция на зъби.	4
15	Колоквиум: „Екстракция, издлѣтяване и одонтектomia. Усложнения.“	4
Общо:		60
Упражнения IV курс, VIII семестър - Клиника		
1	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни с травми на зъбите и меките тъкани.	2
2	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни с черепно-мозъчни травми.	2
3	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни с фрактури на долната челюст.	2
4	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни с фрактури на долната челюст.	2
5	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни с фрактури на горната челюст.	2
6	Усвояване на методите на изследване, диагностика и лечение на болни с фрактури на зигоматичната кост и дъга и фрактури на носните кости.	2
7	Семинар: „Травми в лицево-челюстната област.“	3
Общо:		15
Упражнения V курс, IX семестър - Поликлиника		
1	Ендодонтска хирургия. Хемисекция, бикуспидация, ампутация, лечение на перфорации вследствие на ендодонтско лечение.	4
2	Видове ламба, използвани в ендодонтската хирургия.	4

3	Предпротетична хирургия в амбулаторния кабинет.	4
4	Усвояване на методите за изследване, диагностика и лечение на пародонталните заболявания.	4
5	Усвояване на хирургичните методи, използвани при мукогингивална хирургия.	4
6	Образни изследвания, използвани в оралната хирургия. Приложение на СВСТ.	4
7	Колоквиум: „Ендодонтска, пародонтална и предпротетична хирургия. Образни изследвания.”	4
8	Дентална имплантология. Принципи на остеоинтеграцията.	4
9	Реконструиране на алвеоларния гребен на горната челюст с цел оптимално позициониране на импланта в естетичната област с помощта на направлявана костна регенерация.	4
10	Методи за аугментиране на дисталните участъци на долната челюст.	4
11	Техники за автогенни костни присадки.	4
12	Поставяне на импланти в субантралната област.	4
13	Костновъзстановителни материали, използвани в имплантната хирургия.	4
14	Засягане на нерви при поставяне на импланти в оралната и лицево-челюстната хирургия.	4
15	Колоквиум: „Хирургични методи, използвани в денталната имплантология.“	4
Общо:		60
Упражнения V курс, IX семестър - Клиника		
1	Показания и противопоказания за пластично-възстановителни операции в ЛЧО, планиране на операции и основни хирургични методи – пластика на тъкани по съседство, филатово стебло, присаждане на кожа, на хрущял, костна пластика, имплантиране на алопластичен материал, вродени цепки на устните и небцето.	2
2	Спешна и неотложна помощ и реанимационни мероприятия при хирургични интервенции в ЛЧО.	2
3	Изследване и диагностика на болни с тумори в ЛЧО. Запознаване с методите на лечение.	2
4	Изследване и диагностика на болни с пренеоплазии. Запознаване с методите на лечение.	2
5	Изследване и диагностика на болни с тумори на кожата и меките тъкани.	2

	Запознаване с методите на лечение.	
6	Изследване и диагностика на болни с одонтогенни тумори и тумори на устната лигавица. Запознаване с методите на лечение.	2
7	Семинар: „Пластично-възстановителни операции и лечение на тумори в ЛЧО и шията.“	3
Общо:		15
Упражнения V курс, X семестър - Поликлиника		
1	Извършване на анестезии и екстракции. Работа в амбулаторен хирургичен кабинет.	4
2	Извършване на издълбаване на корени. Работа в амбулаторен хирургичен кабинет.	4
3	Издълбаване на мъдrecи и ретинирани зъби /асистиране/. Работа в амбулаторен хирургичен кабинет.	4
4	Усвояване и хирургично лечение на пародонталните заболявания. Работа в амбулаторен хирургичен кабинет.	4
5	Усвояване на методите за изследване, диагностика и лечение на травмите на зъбите и алвеоларния гребен.	4
6	Усвояване на методите за изследване и лечение на травми в амбулаторния хирургичен кабинет. Работа в амбулаторен хирургичен кабинет.	4
7	Усвояване на методите за хирургична предпротетична подготовка на челюстите. Работа в амбулаторен хирургичен кабинет.	4
8	Усвояване на методите, използвани в ендодонтската хирургия.	
9	Усвояване на методите, използвани в пародонталната хирургия.	4
10	Усвояване на методите, използвани в мукогингивалната хирургия.	4
11	Усвояване на хирургични методи, използвани в денталната имплантология.	4
12	Използване на дентални лазери в оралната хирургия.	4
13	Практически изпит.	4
14	Практически изпит.	4
15	Практически изпит.	4
Общо:		60

Упражнения V курс, X семестър - Клиника		
1	Принципи на диагностика и лечение на възпалителните процеси в ЛЧО. Рецептура.	2
2	Принципи на диагностика и лечение на травмите в ЛЧО.	2
3	Принципи на диагностика и лечение на туморите в ЛЧО.	2
4	Лъчеви реакции и усложнения при лечение на злокачествените тумори. Задачи на хирурга в подготовката за лъчелечение.	2
5	Диагностика на опасните за живота и спешни състояния. Спешна помощ. Спешен шкаф.	2
6	Прояви в устната кухина и ЛЧО при различни заболявания (СПИН, кожни, ендокринни и др.)	2
7	Принципи на лечение на вродени и придобити дефекти и деформации в ЛЧО.	3
Общо:		15

Литература

- 1. Лицево-челюстна и орална хирургия (664 стр.), под редакцията и ръководството на проф. Р. Угринов; 2009.**
- 2. Тумори в лицево-челюстната и шийна област., Р. Угринов, атлас, 2011 г.**
- 3. Орална хирургия, Учебник за студенти по специалността „Дентална медицина”, под редакцията на Д. Атанасов, Медицински Университет, Пловдив, 2011.**

Конспект

1. Топографска анатомия на лицево-челюстната област: инервация, кръвоснабдяване и лимфообръщение.
2. Хирургична анатомия на областите и пространствата в лицево-челюстната област.
3. Изследване на болните в оралната и лицево-челюстна хирургия – цел на клиничното изследване, анамнеза, изследване на общия соматичен статус. Параклинични изследвания – референтни стойности.
4. Изследване на болен: екстра- и интраорален статус. Диагноза, диференциална диагноза, план за лечение на болния.
5. Обща анестезия. Интензивно лечение в лицево-челюстната хирургия. Обща анестезия – стадии на общото обезболяване. Видове анестезии.
6. Подготовка на болния за операция и анестезия: клинични и параклинични изследвания. Подготовка на болните с придружаващи заболявания /диабет, хипертонична болест, болни на антикоагулантна терапия и др./
7. Особености на анестезията в лицево-челюстната хирургия. Премедикация. Специални насоки за обезболяването при лицево-челюстните операции.
8. Хранене и следоперативни грижи при болни след лицево-челюстни операции. Поддържане проходимостта на горните дихателни пътища.
9. Затруднен пробив и ретенция на зъбите. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения и профилактика.
10. Остри периодонтити. Етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и хирургично лечение. Усложнения и профилактика.

11. Хронични периодонтити. Етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и хирургично лечение. Усложнения и профилактика.
12. Периостити на челюстните и лицеви кости. Етиология, патогенеза, класификация, клиника.
13. Одонтогенни кисти на челюстите. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение. Усложнения.
14. Неодонтогенни кисти на челюстите. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение. Усложнения.
15. Кисти на меките тъкани в ЛЧО. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение. Усложнения.
16. Абсцес и флегмон на инфраорбиталната област и абсцес на кучешката ямка. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
17. Флегмон на бузата. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
18. Флегмон на инфратемпоралната и темпоралната области. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
19. Флегмон на орбиталната област. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение. Усложнения.
20. Абсцес на челюстно-езичната гънка и подезичната област. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.

21. Абсцес и флегмон на субмандибуларната и субменталната ложи. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
22. Перимандибуларен абсцес. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
23. Паротидеомасетериална област: субмасетериален абсцес и флегмон. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
24. Паротидеомасетериална област: Абсцес и флегмон на ретромандибуларната област. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
25. Абсцес и флегмон на птеригомандибуларното и парафарингеалното пространство. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
26. Флегмон на пода на устната кухина. Ангина Людовици. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
27. Абсцес на твърдото небце. Абсцес и флегмон на езика. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
28. Некротизиращ фасциит. Миозити (кlostридиален и стрептококов). Етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
29. Заболявания на лимфните възли и лимфните съдове в лицево-челюстната област. Класификация, топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.

30. Остеомиелити на челюстните кости: остър одонтогенен остеомиелит. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.

31. Остеомиелити на челюстните кости: хроничен одонтогенен остеомиелит. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.

32. Остеомиелити на челюстните кости: травматичен и атипични форми на остеомиелити. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.

33. Синуити от одонтогенен произход. Топографска анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.

34. Специфични хронични грануломатозни заболявания в лицево-челюстната област: актиномикоза, сифилис и туберкулоза. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.

35. Усложнения на одонтогенните възпалителни заболявания: сепсис, медиастенит, тромбофлебит на синус кавернозус. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.

36. Медикаментозно лечение на възпалителните заболявания в лицево-челюстната област. Принципи на лечение, дозировка на медикаментите. Усложнения. Рецептура.

37. Хирургично лечение на пародонталните заболявания. Индикации. Методи.

38. Акутни сиалoadенити и сиалодохити. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.

39. Хронични сиалoadенити и сиалодохити. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.

40. Обструктивни болести на слюнчените жлези: слюнчно-каменна болест, кисти и фистули на слюнчените жлези. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
41. Системни заболявания и свързаните с тях промени на слюнчените жлези (сиалози). Сиалози при саркоидоза. Синдром на Хеерфорд. Доброкачествени лимфоепителиални лезии. Некротизираща сиалометаплазия.
42. Болест и синдром на Микулич. Синдром на Съогрен. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
43. Болести на ТМС: артрити на долночелюстната става. Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
44. Болести на ТМС: артрози на долночелюстната става. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
45. Болести на ТМС: луксации и сублуксации. Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
46. Болести на ТМС: анкилози. Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
47. Контрактури на долната челюст. Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
48. Болести на лицевите нерви: невралгия на троичния и глософарингеалния нерв. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
49. Болести на лицевите нерви: пареза и парализа на лицевия нерв. Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
50. Болка. Соматична и невропатична болка. Атипични лицеви болки и болкови синдроми.
51. Травми в лицево-челюстната област. Общи сведения. Класификация.

52. Лечение на болните с травми в лицево-челюстната област. Общи принципи.
53. Травми на меките тъкани. Рани. Видове рани. Хирургична обработка и зарастване на рана.
54. Травми на зъбите и околозъбните тъкани. Етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
55. Фрактури на долната челюст. Топографска анатомия, етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза. Основни принципи за лечение. Усложнения.
56. Ортопедични методи за лечение на долночелюстните фрактури. Индикации.
57. Хирургично лечение на долночелюстните фрактури. Индикации и методи. Усложнения.
58. Фрактури на горната челюст. Топографска анатомия, етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза. Усложнения.
59. Лечение на фрактурите на горната челюст. Ортопедични и хирургични методи. Индикации. Усложнения.
60. Фрактури на ябълчната кост и дъга. Топографска анатомия, етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Методи и индикации.
61. Фрактури на носните кости. Топографска анатомия, клиника, параклиника, диагноза, диференциална дагноза, лечение. Усложнения.
62. Особенности в клиничното протичане, диагностиката и лечението на фрактурите в лицево-челюстната област в детска възраст.
63. Първа помощ при травми в лицево-челюстната област. Задачи на лекаря по дентална медицина. Асфиксия, кръвоизливи, шок, черепно-мозъчни травми. Реанимация. Кръвопреливане. Кониотомия, трахеотомия, индикации и методи. Усложнения.

64. Поведение при спешни състояния в лицево-челюстната и орална хирургия.
65. Заздравяване на фрактурите на челюстните и лицеви кости. Усложнения.
66. Пренеоплазии в лицево-челюстната област: на кожата и устните. Класификация, етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
67. Пренеоплазии в лицево-челюстната област: на лигавицата в устната кухина. Класификация, етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
68. Заболявания с клинични симптоми на пренеоплазии.
69. Доброкачествени тумори на меките тъкани: кожа и устна лигавица. Класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
70. Доброкачествени тумори на челюстните и лицевите кости. Класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
71. Тумороподобни заболявания в лицево-челюстната област. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
72. Епулиди. Класификация, етиология, клиника, параклинични изследвания, лечение.
73. Злокачествени тумори на кожата на лицето: базо-, спиноцелуларен и аднексиални карциноми. Класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
74. Невроектодермални тумори в лицево-челюстната област. Етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
75. Злокачествени мезенхимни тумори на меките тъкани. Видове, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
76. Злокачествени тумори на челюстните и лицевите кости. Видове, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.

77. Злокачествени тумори на устните и бузите. Видове, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
78. Злокачествени тумори на устна лигавица: злокачествени тумори на устния под и езика. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
79. Злокачествени тумори на горната челюст, небцето и максиларния синус. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
80. Доброкачествени тумори на слюнчените жлези. Класификация, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
81. Злокачествени тумори на слюнчените жлези. Класификация, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
82. Одонтогенни тумори. Класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
83. Лимфоми. Клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
84. Лечение на злокачествените тумори в лицево-челюстната област. Принципи и методи за лечение.
85. Лъчеви реакции и други усложнения при лечението на болните със злокачествени тумори в лицево-челюстната област.
86. Задачи на лекаря по дентална медицина при болните с пренеоплазии и тумори в устната кухина и лицево-челюстната област.
87. Рехабилитация на болните с туморни заболявания в лицево-челюстната област.
88. Свободно присаждане на кожа в лицево-челюстната област. Индикации, методи, усложнения.
89. Свободно присаждане на кост, хрущял, костни заместители. Индикации, методи, усложнения.
90. Местно-пластични операции в лицево-челюстната област. Методи на Лимберг с използване на срещулежащи триъгълни ламба. Основни

принципи. Пластика чрез филатово стебло. Индикации, методи, усложнения.

91. Хирургична подготовка на челюстите за протезиране. Индикации и методи.

92. Костозаместващи материали. Класификация, видове присадки.

93. Имплантология в лицево-челюстната област. Видове трансплантации. Показания и противопоказания за поставяне на различни импланти. Методи.

94. Придобити дефекти между устната, носната кухина и максиларния синус. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, методи за лечение. Усложнения.

95. Придобити дефекти на устните. Видове, етиология, клиника, параклиника, диагноза, лечение. Усложнения.

96. Вродени и придобити дефекти на носа. Видове, етиология, клиника, параклиника, диагноза, лечение. Усложнения.

97. Зъбно-челюстно-лицеви аномалии и деформации. Видове. Причини за възникване. Методи за изследване и диагноза.

98. Мандибуларни аномалии и деформации. Клиника, диагноза, лечение.

99. Максиларни аномалии и деформации. Клиника, диагноза, лечение.

100. Спомагателни хирургични намеси при зъбно-челюстно-лицеви аномалии и деформитети.

101. Вродени цепки на устните. Класификация, етиология, срокове, принципи и методи на хирургично лечение.

102. Цепки на небцето. Класификация, принципи, срокове на оперативно лечение. Основни етапи на оперативното лечение.

103. Отглеждане на деца с вродени дефекти в лицево-челюстната област. Следоперативни грижи и комплексно лечение.

Протокол от:

Катедрен съвет № / 26.05.2026г.

.

Факултетен съвет №

Изготвил програмата: _____

/Проф. д-р Тихомир Георгиев, д.м.н./

Ръководител катедра: _____

/Проф. д-р Тихомир Георгиев, д.м.н./